

Reactie Partij voor de Dieren op het wetsvoorstel Wet politieke partijen (verder Wpp)

De Partij voor de Dieren hecht zeer aan het beschermen van de democratie en het voorkomen van financiële beïnvloeding van de koers of het stemgedrag van politieke partijen. In dat kader is de partij voor transparantie en openheid ten aanzien van degenen die de partijen steunen of helpen en de PvdD heeft zelf ook altijd aan de geldende eisen voldaan op dat gebied. De Partij voor de Dieren heeft veel leden die – vaak naast hun contributie – een extra gift doen, omdat zij het belang zien van het opkomen voor dieren, natuur en milieu en de partij verder willen helpen groeien. Verder ontvangt de partij regelmatig erfenissen en legaten. Nederlandse politieke partijen krijgen te weinig subsidie om hun werk goed te kunnen uitvoeren. Op de politieke partijen rust de taak de subsidies verantwoord te besteden. Zij worden daarbij echter geconfronteerd met steeds meer wettelijke eisen op het gebied van privacy, cybersecurity en noodzakelijke professionalisering van de partijorganisaties die evident veel geld kosten. De PvdD is voorstander van verdere professionalisering van de politieke partijen, maar dit moet niet ten koste gaan van haar kerntaken, zoals beschreven in art. 13, tweede lid van de Wpp. Met dit voorstel komen de politieke partijen in de knel en we zien dit als een bedreiging van de democratie. Hierover hieronder meer.

Dit wetsvoorstel ziet primair toe op de besteding van de subsidies door de partij, afdelingen en haar neveninstellingen. De PvdD zou zich voor de inbreng in de consultatie willen beperken tot de grootste bezwaren die de partij ziet ten aanzien van dit wetsvoorstel:

- Verlaging subsidiebedragen (art. 14 en 88 Wpp). De motie Jetten (2019, kenmerk 35300, nr. 19) stelde aan de orde dat Nederlandse politieke partijen meer budget zouden moeten krijgen om hun werk goed te kunnen uitvoeren. Nederland stelt politieke partijen in vergelijking met andere westerse landen bijzonder weinig geld ter beschikking. Deze situatie is niet veranderd. Daarbij komt de Wpp met veel meer administratieve eisen ten opzichte van de Wet financiering politieke partijen (verder: Wfpp). Er moet strikter gekeken worden naar de hoogte van de giften, er moet sneller gemeld worden als er grote giften binnenkomen. Er moeten nieuwe geldstromen gemonitord worden, nu decentrale onderdelen van de partij eigen subsidies krijgen en dit moet allemaal vanuit het landelijk partijbureau worden aangestuurd. Daarvoor zijn extra mensen nodig. Ook zien we ons als partij geconfronteerd met een toenemend aantal cyberaanvallen, moeten we voldoen aan nieuwe regelgeving op het gebied van integriteit, het beschermen van de privacy en dataprotectie en gelden er aanvullende eisen voor campagne voeren. Dit alles kost meer geld en menskracht. In plaats van het afbouwen van de gelden van motie Jetten, zou er naar onze mening eerder aanleiding zijn om extra subsidie te verstrekken. De democratie loopt echt gevaar als politieke partijen hun werk niet meer goed kunnen uitvoeren en het doet het vertrouwen in de politiek geen goed als er misstappen worden begaan door politieke partijen. Dus geen verlaging op grond van artikel 88 en een pleidooi voor juist meer subsidie.
- De Partij voor de Dieren is absoluut geen voorstander van maximalisatie van giften tot 100.000 euro per jaar. We zien niet in waarom het risico op beïnvloeding kennelijk aan de orde zou zijn bij een gift van meer dan 100.000 euro en niet bij een gift van minder dan 100.000 euro. Deze grens is volledig arbitrair. Zolang er transparantie is over wie de gever is en de partijen zorgdragen dat er alleen sprake is van steun aan de organisatie, maar niet beïnvloeding van standpunten en stemgedrag, is de ontvangst van dergelijke bedragen door politieke partijen geen enkel probleem. De giften zijn zelfs zeer gewenst, omdat de politieke

partijen in Nederland te weinig subsidie krijgen om hun werk behoorlijk uit te kunnen voeren. De Partij voor de Dieren heeft ervaring met grote giften, dit heeft zelfs een aantal keren media-aandacht opgeleverd, waarbij de gevers ook door de media zijn benaderd en hierbij zijn geen integriteitsissues aan het licht gekomen. Een en ander gebeurt in volledige openheid. Die grens moet dus van tafel, wat de Partij voor de Dieren betreft.

- Giften kunnen in dit wetsvoorstel alleen worden gedaan door een Nederlandse donateur (artikel 39). We zien zeker aanleiding om regels te stellen ter voorkoming van buitenlandse beïnvloeding, omdat er in deze tijd terecht zorgen zijn over de beïnvloeding vanuit bijvoorbeeld China en Rusland, maar zien dit risico niet bij donateurs uit landen met goed werkende democratieën en met inachtneming van de transparantieverplichtingen. Welke landen dit zijn zou in een AMvB nader geregeld kunnen worden. Als Partij voor de Dieren hebben we via de Animal Politics Foundation (APF) - onze instelling voor buitenlandse activiteiten – met succes vormings- en scholingsactiviteiten verricht ten behoeve van soortgelijke politieke bewegingen als de PvdD in het buitenland. We zouden niet willen uitsluiten dat sympathisanten van deze partijen in het buitenland ons financieel steunen. We zouden daarom juist het ontvangen van giften van inwoners van deze landen willen toestaan in plaats van alleen van Nederlandse donateurs. Verder is de Nederlandse nationaliteit op basis van de Kieswet¹ niet voor alle volksvertegenwoordigende posities een vereiste. Het is bevreemdend dat iemand die in Nederland woont en namens een politieke partij raadslid is in een gemeente of algemeen bestuurder in een waterschap geen donatie zou mogen doen aan deze politieke partij. We stellen voor de definitie *Nederlandse donateur* op zijn minst uit te breiden met deze groepen. Dit klemmt des te meer omdat de Partij voor de Dieren, net als een aantal andere politieke partijen in Nederland een schenkingsgeregeling hanteert voor haar politiek vertegenwoordigers.
- De grens van 100.000 euro geldt ook voor erfenissen en legaten. Veel politieke partijen zijn ANBI geregistreerd en aantrekkelijk voor leden of sympathisanten om aan na te laten. De hoogte van een erfenis of legaat is na overlijden vaak lang onduidelijk. Die blijkt doorgaans pas uit de boedelbeschrijving en de eventuele verkoop van een woning. Het is daarom niet praktisch uitvoerbaar een maximumgrens te stellen aan erfenissen en legaten. In het huidige wetsvoorstel geldt echter de grens van 100.000 euro voor giften óók voor erfenissen en legaten. Dat zou moeten worden geschrapt. Ook is er geen risico meer op beïnvloeding door de gever, vanwege zijn overlijden, dus deze grens is ook om die reden niet verdedigbaar.
- In het huidige wetsvoorstel staat dat het bedrag dat de 100.000 euro overschrijdt teruggestort moet worden aan de gever, of -als dat niet kan – moet worden afgestort aan de Staat. Zoals reeds gemeld is de omvang van de erfenis of het legaat vaak lang ongewis. Daarvoor moet eerst de boedelomvang duidelijk zijn en de woning verkocht. Ook vinden we het niet in lijn met de wens van de overledene als alles boven de 100.000 euro toekomt aan de Staat. Een gever aan de Partij voor de Dieren heeft het oogmerk na te laten voor dieren, natuur en milieu. Mocht de wetgever vast willen houden aan de grens van 100.000 euro dan stellen we voor in de wet te laten opnemen dat alles boven de 100.000 euro overgemaakt wordt aan een ANBI met een vergelijkbaar doel als de partij waaraan geschonken wordt.
- Uitvoerbaarheid. Ondanks dat de Partij voor de Dieren hecht aan transparantie en openheid zijn de eisen die gelden voor het melden van giften (art. 35) veel te rigide. Hier wordt verlangd dat giften die (oplopen tot) een bedrag van 10.000 euro binnen drie werkdagen moeten worden gemeld. Dit is niet uitvoerbaar, want dat vergt een continue monitoring van de stand van de binnengekomen giften lopende het jaar. Wij hebben geen medewerkers

¹ [Kieswet, Hoofdstuk B. Het kiesrecht](#)

beschikbaar die doorlopend geldstromen monitoren. Daarbij is het goed om te vermelden dat veel donateurs meerdere keren per jaar een bedrag overmaken, zodat er wel noodzaak is dit op het niveau van gevers te monitoren. We zouden daarom willen voorstellen de meldingstermijn op tweemaal per jaar te zetten. Dat voldoet ruimschoots aan de wens om transparantie en openheid, zoals de wet beoogt. Bij verkiezingen geldt al een kortere termijn, ten aanzien van de verantwoording van giften, die op dat moment begrijpelijk is.

Partijbestuur Partij voor de Dieren

Amsterdam 22 maart 2023